

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ЕУ ЦЕНТАР НА СОБРАНИЕТО

ЕУ ВЕСТИ

април 2018 година

ЕУЦ-број 33/2018

ПРЕЗЕНТИРАН ПАКЕТОТ ЗА ПРОШИРУВАЊЕ 2018 ЗА ЗЕМЈИТЕ ОД ЗАПАДЕН БАЛКАН И ТУРЦИЈА

Европската комисија на 17 април 2018 година го презентираше пакетот за проширување кој вклучува седум извештаи и оценки на спроведувањето на политиката на проширување на Европската унија, која се базира на воспоставени критериуми и фер и строги условености.

Проширувањето на ЕУ е инвестиција во мир, безбедност и стабилност во Европа: изгледите за членство во ЕУ имаат моќен трансформативен ефект врз партнерите во процесот, вметнувајќи позитивни демократски, политички, економски и општествени промени. Напредокот на европскиот пат е цел и процес заснован на заслуги, кој зависи од конкретните резултати постигнати од секоја поединечна земја. Доверливата перспектива за проширување бара постојани напори и неповратни реформи. Од перспектива на пристапувањето, земјите треба да дадат приоритет на реформите во фундаменталните области на владеењето на правото, човековите права, демократските институции и реформата на јавната администрација, како и врз економскиот развој и конкурентноста, во сите области каде што сè уште постојат структурни недостатоци. Земјите мора да гарантираат дека реформите се правилно имплементирани и дека тие покажуваат резултати за конкретни резултати. Комисијата ќе продолжи да ги поддржува овие реформски напори преку поддршка на политиката и фокусирана финансиска помош.

За прв пат, заедно со Пакетот за проширување, Комисијата ги објави своите годишни проценки за програмите за економски реформи за Западен Балкан и Турција. Годишните оценки за програмите за економски реформи за земјите од Западен Балкан и Турција

покажуваат континуиран економски раст и напори за зајакнување на макроекономската и фискалната стабилност. Програмите за економски реформи играат клучна улога во подобрувањето на планирањето на економската политика и насочувањето на реформите со цел зголемување на конкурентноста и подобрување на условите за инклузивен раст и создавање работни места. Оваа година за првпат двата пакети се синхронизирани, со што се истакнува важноста на функционалната економија во унапредувањето на патот кон ЕУ.

Комисијата препорачува Советот да донесе одлука за отворање пристапни преговори со Република Македонија, во светлината на постигнатиот напредок, одржување и продлабочување на сегашниот реформски импулс. За Република Македонија испорачувањето на итните реформски приоритети ќе биде одлучувачко за натамошниот напредок на земјата. Како поддршка, Комисијата ќе го примени засилениот пристап за преговарачките поглавја за судството и фундаменталните права и правда, слобода и безбедност. Овој чекор напред е во согласност со пристапот заснован на заслуги и строгата условеност, неодамна потврдена од стратегијата на Комисијата за Западен Балкан.

Како што е наведено во Стратегијата за Западен Балкан, самата ЕУ треба да биде подготвена за нови членки - откако ќе се исполнат условите - вклучително и од институционална и финансиска перспектива. Унијата мора да биде посилна, поцврста и поефикасна пред да биде поголема.

<http://europa.eu>

Содржина на вестите:

Презентиран Пакетот за проширување 2018	1
Извештајот на ЕК за Р. Македонија разгледан во Собранието на Р. Македонија	2
Собраниски активности поврзани со европските прашања	3-4
Во фокусот на Европскиот	5-6
Новите правила за приватност на Европската унија	7
Парламентарни избори во Унгарија	8
Годишна конвенција за инклузивен раст 2018	9
Зголемување на инвестициите во биоелектронскиот сектор	10
Инвестициска поддршка во нови иновативни компании во Европа	11
ЕУ календар / мај 2018	11

ИЗВЕШТАЈОТ НА ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА ЗА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2018 ГОДИНА РАЗГЛЕДАН ВО СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

>>Извештајот е оберска да продолжиме со реформите на патот кон ЕУ<<

Претседателот на Собранието на Република Македонија, г. Талат Џафери на 18 април оствари средба со Комесарот за европска соседска политика и преговори за проширување, г. Јоханес Хан, кој официјално го врач *Извештајот на Европската комисија за Република Македонија за 2018 година*. Извештајот за напредокот реално и балансирано ги отсликува состојбите, истакна г. Џафери и се заблагодари за упатената препорака која земјата ја добива од 2009 година навака, со надеж дека истата наскоро ќе биде валоризирана и од Советот на ЕУ со определување датум за преговори за членство.

На 43-та седница на Собранието што се одржа на 19 април 2018 година свое обраќање имаше Високиот претставник за надворешни работи и безбедносна политика на Европската унија и заменик претседател на Европската комисија, г-ѓа Федерика Могерини.

Комисијата за европски прашања на седницата одржана на 24 април 2018 година го разгледа Извештајот на Европската комисија за Република Македонија за 2018 година. Груби нагласи дека оваа препорака, иако не е прва, мора да биде ПОСЛЕДНА. Во својот говор претседателот на Комисијата за европски прашања, г. Артан Груби се осврна на усвојувањето на сите реформски закони, заедно со опозицијата, на одржаните кредибилни избори, избран нов јавен обвинител и уставни судии, потпишаниот и ратификуван Добрососедски договор со Бугарија, заокружен нормативниот дел на Охридскиот рамковен договор, како и тоа дека се наоѓаме на најдобар пат за скоро достоинствено и заемно прифатливо решение на спорот со името, со што веќе ја вративме довербата на 28-те членки на ЕУ и 29-те членки на НАТО во успешната приказна наречена евроатланска Македонија. Амбасадорот на ЕУ во Република Македонија, Н.Е. Семуел Жбогар, се осврна на реформите во областа на правосудството, реформите во јавната администрација, корупцијата и независноста на медиумите. На седницата на

Комисијата свое обраќање имаше и г. Зоран Заев, премиер на Република Македонија кој изрази задоволство што вторпат ја има можноста да се обрати на Комисијата за европски прашања и да даде свој придонес во дебатата по однос на Извештајот за напредокот на Република Македонија.

На седница на *Националниот совет за евроинтеграции*, одржана на 27 април беше разгледан Извештајот на Европската комисија за Република Македонија за 2018 година. Извештајот пред Националниот совет за евроинтеграции го презентираше г.Лукас Холуб, Шеф на политичкиот сектор во Делегација на Европската унија во Република Македонија. На седницата присуствуваше и свое обраќање имаше Н.Е. г. Иван Великов Петков, амбасадор на Република Бугарија во Република Македонија, во својство на претставник на земјата - актуелен претседавач со Советот на ЕУ. На седницата на Советот свое обраќање имаше претседателот на Владата на Република Македонија г.Зоран Заев кој истакна дека добивањето на чистата препорака за почеток на пристапните преговори за членство во ЕУ е настан на кој се горди сите граѓани на Република Македонија. За сите граѓани на Република Македонија, за Владата, за Собранието, препораката стигна како потврда за постигнатото и како силен мотив за следната тешка но достижна цел - одлука за почеток на преговорите на Република Македонија за членство во ЕУ, на Советот на министри во јуни годинава. Претседателот на Националниот совет за евроинтеграции г. Никола Попоски укажа дека за сите ќе биде подобро доколку се применуваат европските стандарди, и посочи дека земјата треба да премине на примената на законите, а не само на нивно усогласување со европските стандарди, дијалогот да биде отворен и инклузивен, а не толку далеку од јавноста.

Извештајот на Европската комисија за Република Македонија за 2018 година го разгледаа и Комисијата за транспорт, врски и екологија, Постојаната анкетна комисија за заштита на слободите и правата на граѓанинот, како и Комисијата за еднакви можности на жените и мажите.

СОБРАНИСКИ АКТИВНОСТИ ПОВРЗАНИ СО ЕВРОПСКИТЕ ПРАШАЊА

Претседателот на Собранието на Република Македонија, г. Талат Џафери, на 4 април 2018 година оствари средба со Делегација од Република Словенија, предводена од премиерот Миро Церар. Претседателот на Собранието, г. Џафери на средбата нагласи дека Република Словенија е првата држава која воспостави дипломатски односи со Република Македонија и која беше наш прв промотор во Обединетите нации и изрази благодарност за поддршката на Република Македонија за членство во НАТО и ЕУ. Премиерот на Република Словенија, г. Миро Церар, ја потврди искрената и силна поддршка која Република Словенија во континуитет ја дава за евроинтеграциските процеси на Република Македонија и објасни дека смета дека тоа е во интерес на стабилноста на регионот и на Европа воопшто. Соговорниците беа согласни за значењето на парламентарната дипломатија во унапредувањето на односите меѓу земјите и во рамките на меѓународните мултилатерални организации, особено за потребата од интензивирање на билатералната соработка меѓу Парламентите на Република Македонија и Република Словенија.

www.sobranie.mk

Претседателот на Собранието на Република Македонија, г. Талат Џафери, на 26 април 2018 год. оствари средба со г-ѓа Колинда Грабар-Китаровиќ, претседателка на Република Хрватска, која престојуваше во официјална посета на Република Македонија. Претседателот на Собранието, г. Џафери, на почетокот на средбата изрази задоволство од извонредните и пријателски односи меѓу Република Македонија и Република Хрватска. Истакна дека особено се цени фактот што Република Хрватска силно ја поддржува нашата земја во евроатланските интеграции. Госпоѓа Грабар-Китаровиќ истакна дека Република Македонија има искрен и силен пријател во Република Хрватска која и понатаму ќе ја поддржува во нејзините напори што побрзо да стане полноправна членка на Европската Унија и НАТО.

Претседателот на Собранието на Република Македонија, г. Талат Џафери, на 12 април 2018 год. оствари средба со Делегација од Комисијата за прашања на Европската унија од Бундестагот на Сојузна Република Германија, предводена од претседателот на Комисијата, Гинтер Крихбаум, во придружба на Харалд Вејер и Томас Хакер. Претседателот Џафери ги истакна одличните и континуирани интензивни билатерални односи меѓу Република Македонија и Сојузна Република Германија, и го поздрави фактот што Германија покрај тоа што е силен поддржувач на обединувањето на европскиот континент, исто така е и најголем трговски партнер и еден од најголемите развојни билатерални партнери на Република Македонија. Г. Крихбаум ја потврди поддршката на Бундестагот во кој мнозинството пратеници се за евроинтеграциските процеси а и генералната поддршка на Сојузна Република Германија за членството на Република Македонија во ЕУ и НАТО.

Претседателот на Комисијата за европски прашања, г. Артан Груби заедно со членовите на Комисијата, на 12 април 2018 год. оствари средба со хомолозите од Комисијата за ЕУ прашања при германскиот Бундестаг, предводена од претседателот г. Гинтер Крихбаум. Покрај Крихбаум (ЦДУ), во состав на Делегацијата беа и пратениците Харалд Вејл (АФД) и Томас Хакер (ФДП). На средбата со своите германски колеги, која беше одржана непосредно пред објавувањето на Извештајот на Европската комисија за Македонија, г. Груби истакна убеденост дека земјата ќе добие чиста и безусловна препорака за почеток на преговорите и побара германска помош за добивање и датум за преговори годинава, но и за покана за членство во НАТО на Јулскиот самит на Алијансата. Германските пратеници ја реafirмираа поддршката на Сојузна Република Германија во однос на европскиот и евроатланскиот интегративен процес на земјата, оценувајќи дека интеграцијата на Македонија во НАТО и ЕУ ќе резултира со оддржлив мир и стабилност во нашата земја и регионот.

СОБРАНИСКИ АКТИВНОСТИ ПОВРЗАНИ СО ЕВРОПСКИТЕ ПРАШАЊА

Претседателот на Собранието на Република Македонија, г. Талат Џафери учествуваше на Конференцијата на претседатели на Парламенти од земјите на Европската Унија, која се одржа на 23 и 24 април во Талин, Естонија. Претседателот Џафери имаше свое обраќање на втората сесија на Конференцијата, на тема - Европска безбедност и одбрана. Во рамките на Конференцијата на Претседатели на Парламенти на Европската Унија, претседателот на Собранието г. Талат Џафери се сретна и со својот грчки колега, г. Николаос Вуцис, претседател на Парламентот на Грција. Во една неформална и пријателска атмосфера, двајцата претседатели разменија мислења околу отпочнувањето на парламентарна соработка меѓу двата парламента, како на ниво на претседатели, така и на ниво на парламентарни групи за соработка. Во рамките на учеството на Конференцијата, претседателот на Собранието на г. Талат Џафери, оствари билатерална средба со претседателот на Австрискиот национален совет, г. Волфганг Соботка. Претседателот Соботка потврди дека Австрија ја поддржува Република Македонија во евроинтеграциските процеси и при тоа нагласи дека интензивирањето на парламентарната размена и комуникација може да придонесе во зајакнување на севкупните односи на двете земји. Претседателот Џафери истакна дека Република Македонија особено го цени фактот што Австрија ја предводи групата земји во ЕУ кои се гласни и активни поддржувачи за отпочнување на пристапни преговори меѓу ЕУ и Македонија. Двајцата претседатели се согласија интензивирањето на парламентарната соработка да ја остварат преку заемни активности и посети, при што претседателот на Собранието, г. Џафери, ја повтори отворената покана до својот колега за посета на Република Македонија во текот на 2018 година. Претседателот на Собранието на Република Македонија, г. Талат Џафери учествуваше и се обрати на Конференцијата на Процесот за соработка на Југоисточна Европа што се одржа на 14 април 2018 год. во Љубљана.

Комисијата за европски прашања во официјална посета на Софија

Делегација на Комисијата за европски прашања предводена од претседателот г. Артан Груби, заедно со членовите г-ѓа Јулиана Николова, г-ѓа Татјана Прентовиќ и г. Трајчо Димков во рамките на официјалната посета на Република Бугарија, на 19 април 2018 год. остварија средба со заменик претседателот на владата и министерка за надворешни работи на Република Бугарија, г-ѓа Екатерина Захаријева. Груби до Захаријева изрази благодарност за превземената иницијатива и демонстрираната заложба на Република Бугарија, како прв и непосреден сосед на Република Македонија, директно да ги помогне европските и евроатланските интегративни процеси, кои претставуваат наш, највисок приоритет, оценувајќи дека заедно ќе ја направиме 2018 година историска и извонредна година за Република Македонија, за регионот и за ЕУ.

Делегацијата имаше срдечна, пријателска и многу отворена средба со своите домаќини, со членовите на Комисијата за европски прашања и контрола над европските фондови, предводена од г. Кристијан Вигенин. На средбата беа разменети идеи, мислења и најдобри практики и уште еднаш беше потврдено дека интеграцијата и напредокот на земјите од Западен Балкан се во фокусот на приоритетите на Република Бугарија.

Делегацијата во рамките на официјалната посета на Република Бугарија се сретна и со Групата за пријателство Бугарија-Македонија во Народното собрание на Република Бугарија, на чие чело се наоѓа г. Борис Ванѓелов. Беше остварена средба и со потпретседателот на Народното собрание на Република Бугарија, г-дин Емил Христов и г-ѓа Џема Грозданова.

Официјалната посета на Делегацијата на Комисијата за европски прашања на Собранието на Република Македонија беше заокружена со средбата со министерката за бугарското претседателство со Советот на ЕУ, г-ѓата Лиљана Павлова.

Делегацијата на Комисијата за европски прашања присуствуваше и на пленарна седница во Националното Собрание на Република Бугарија.

ВО ФОКУСОТ НА ЕВРОПСКИОТ ПАРЛАМЕНТ

Пленарна сесија 16-19 април 2018 година

На почетокот на пленарната сесија на Европскиот парламент на 16 април 2018 година, претседателот на Француската Република Емануел Макрон дебатираше за иднината на Европа со европарламентарците и претседателот на Европската комисија, Жан-Клод Јункер. Повеќето лидери на политичките групи во парламентот го поздравиле проевропскиот чин на претседателот Макрон и улогата на Франција во неодамнешната заедничка воена интервенција во Сирија, при што повикаа на поголема Европска унија и формирање на европска армија. Другите европатеници ги истакнаа предизвиците со кои се соочува Европската унија денес: борбата против тероризмот, управувањето со миграционата криза, дигиталните технологии и комплетирањето на банкарската и монетарната унија на ЕУ.

Европатениците го одобрија дополнувањето на законодавството, со 546 гласа за, 35 против и 96 воздржани, со кое се бара од земјите-членки да развијат национални долгорочни стратегии за поддршка на рентабилна заштеда на трошоците за јавни и приватни згради, со цел намалување на емисиите во ЕУ од 80-85% во споредба со нивото од 1990 год. Овие долгорочни цели за обновување на постојниот градежен фонд ќе обезбедат сигурност за инвестиции и нови алатки за финансирање за граѓаните и бизнисите, истакнаа европарламентарците.

Европскиот парламент ги поддржа националните планови за намалување на јаглерод диоксидот и шумарството со цел исполнување на мерките од Парискиот договор за климатски промени. CO₂ емитиран од транспортот, земјоделството, зградите и отпадот мора да се намали за 30% на територијата на ЕУ; CO₂, испуштен и апсорбиран од шумарството и користењето на земјиштето, мора да се балансира, до 2030 година. Ова се целите на двата усвоени нацрт-закони на ЕУ од страна на ЕП.

Целите на ЕУ треба да се претворат во обврзувачки национални цели за секторите кои не се опфатени со тековната шема на ЕУ за тргување со емисии, односно земјоделството, транспортот, градењето и отпадот, кои заедно сочинуваат околу 60% од емисиите на стакленички гасови во ЕУ. Предложениот закон ќе ги утврди правилата според кои земјите-членки на ЕУ треба да осигурат дека уништувањето на шумите ќе се избалансира со садење на нови дрвја и поставува мерки за развој на секторот со цел да се зголеми апсорпцијата на јаглерод-диоксидот од страна на шумите, нивите и пасиштата. Европатениците ги зајакнаа овие одредби додавајќи дека од 2030 година, земјите-членки треба да ја зголемат апсорпцијата на CO₂ за да ги надминат емисиите, во согласност со долгорочните цели на ЕУ и Парискиот договор. И двата текста на предлог законите, за поделба на напорите за постигнување на целите, како и за употребата на земјиште, промена на искористеноста на земјиштето и шумарство (LULUCF), треба официјално да се одобрат од Советот пред нивното влегување во сила.

Европатениците го поддржаа предлогот на Европската комисија европска партија да може да формира единствено и исклучиво регистрирана национална партија. Ова има за цел да се спречат поединечните членови на националната партија да формираат повеќе од една европска партија со цел да го максимизираат нивниот пристап до јавните фондови без да им дадат на своите партии соодветна европска димензија.

Во дебатата за оценка на исходот од последниот самит на ЕУ во март, во присуство на претседателот на Европскиот совет, Доналд Туск и претседателот на Комисијата, Жан-Клод Јункер, европатениците ја истакнаа потребата од повторно ставање на пакетот за миграции на ЕУ на агендата за претстојните самити, во насока водачите на ЕУ да постигнат компромис во дефинирањето на заедничка позиција.

<http://www.europarl.europa.eu>

<http://www.europarl.europa.eu>

ВО ФОКУСОТ НА ЕВРОПСКИОТ ПАРЛАМЕНТ

<http://www.europarl.europa.eu>

Во усвоената резолуција европратениците побараа од Европската комисија да ја преиспита постапката за именување на својот генерален секретар Мартин Селмајр. Европратениците побараа да се преиспита постапката за да им се овозможи на другите кандидати да аплицираат и да спроведуваат отворени и транспарентни постапки за аплицирање во иднина.

Европратениците го поздравиа намалувањето на грешките кои влијаат врз плаќањата - што според извештајот на Судот на ревизори (ЕЦЈА), стапката на грешка од 3,1% е најниска во последните 10 години. Грешките не значат дека парите биле загубени или потрошени. Нивото на грешка е проценка на износот на парите што не треба да се исплаќаат бидејќи не се користеле во согласност со применливите правила и прописи, на пр. ако не биле обезбедени придружни документи.

Следните избори за нов состав на Европскиот парламент ќе се одржат на 23-26 мај 2019 година. Пратениците го поддржаа овој предлог на Советот, а исто така го одобрија нивниот календар на делумни сесии од 2019 година.

Европскиот парламент ги поддржува амбициозните цели за рециклирање, со законот за отпад и циркуларната економија, усвоен на пленарната сесија. До 2025 година, најмалку 55% од комуналниот отпад (од домаќинствата и бизнисите) треба да се рециклира, е наведено во текстот договорен со Советот на министри. Целта ќе се зголеми до 60% до 2030 год. и 65% до 2035. Исто така, 65% од материјалите за пакување ќе треба да се рециклираат до 2025 година, а 70% до 2030 год. Поставени се посебни цели за специфични материјали за пакување, како што се хартија и картон, пластика, стакло, метал и дрво.

Европратениците го повикаа извршниот директор на Фејсбук, Марк Цукерберг во Европскиот парламент за да одговори на прашањата на пратениците за злоупотребата на личните податоци на европските граѓани. Пратениците изразија загриженост за ефектите од социјалните медиуми, лажните вести и

изборните манипулации врз демократските процеси.

Европскиот парламент одобри посилен европски надзор на системот за одобрување на автомобили со цел да се обезбеди дека правилата се применуваат подеднакво и ефикасно на целата територија на ЕУ.

На пленарната сесија на ЕП беше дадено зелено светло за новиот закон на ЕУ за органско производство и етикетање, со 466 гласа за, 124 против и 50 воздржани. Ова е согласно договорено од страна на парламентарните преговарачи и министрите на ЕУ на 28 јуни 2017 година,

Европарламентот даде поддршка за постигнатиот декемвриски договор со Советот, кој исто така предложи поблиска регулација за виртуелните валути, како што е Биткоин, за да се спречи нивното користење за перење пари и финансирање на тероризам.

Европратениците побараа нов инструмент за европски вредности за поддршка на организациите на граѓанското општество. Европскиот парламент ја повика ЕУ да воспостави инструмент за финансирање - инструмент за европски вредности - да ги промовира и заштитува вредностите на ЕУ, особено демократијата, слободата, владеењето на правото и фундаменталните права, во рамките на буџетот на ЕУ за следната повеќегодишна финансиска рамка. Новиот инструмент треба да ги финансира организациите на граѓанското општество кои се активни на локално и национално ниво.

На пленарната сесија европратениците повикаа на поголема транспарентност во производството и евалуацијата на вакцините и нивните помагала, во финансирањето на независни програми за истражување и во врска со можните несакани ефекти од вакцините, со цел да се помогне во обновувањето на довербата во вакцинацијата.

<http://www.europarl.europa.eu>

НОВИТЕ ПРАВИЛА ЗА ПРИВАТНОСТ НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА

Двата главни принципи кои треба да се знаат во однос на заштитата на личните податоци според новата ЕУ регулатива (GDPR) се :

1. Никој не смее да обработува ваши податоци без ваша (изречно дадена) согласност.
2. Личните податоци се ваша сопственост – вие треба да имате целосна контрола врз истите.

Новата Општа регулатива за заштита на личните податоци (GDPR) стапува на сила по 25 мај 2018 година. Целта на оваа Регулотива е да го воедначи пристапот на заштита на личните податоци и приватноста на граѓаните низ ЕУ (вклучително и кај земјите-членки) и да ја возобнови правната рамка согласно новото време во кое живееме (постоечката правна рамка за заштита на личните податоци се базира на правни акти од 1995г.). Ова се главните елементи на GDPR кои треба да се знаат (повеќето принципи не се нови, но се зајакнати во корист на сопственикот на личните податоци).

Регулативата за заштита на личните податоци беше одобрена од страна на Европскиот парламент на 14 април 2016 година.

Согласноста и транспарентноста се појдовна основа на заштитата на личните податоци. Регулотивата е подготвена имајќи ги во предвид досегашните искуства со неразбирливи долги „term of conditions“ кои никој не ги чита, и всушност ги обврзува фирмите да обезбедат едноставен и јасен начин на кој ние би можеле да ја дадеме нашата согласност. Дополнително на ова, никој не може да се согласи за нешто ако не знае како неговите податоци ќе бидат користени. Оттука и обврската фирмите да бидат недвосмислени за што и како ќе ги користат нашите податоци.

Едноставно, ако некој обработува ваши податоци – мора да ја има вашата согласност, дадена на „јасен афирмативен начин“. Ова подразбира дека моделот кој денеска е вообичаен („you are in unless you opt-out“) се заменува со изречна согласност за opt-in. GDPR изречно ги забранува

досегашните практики на „изнудување“ согласност преку веќе чекирани полиња и слични методи (член 32: *„Silence, pre-ticked boxes or inactivity should not therefore constitute consent“*).

Регулативата се заснова врз тезата дека вашите лични податоци се ваша сопственост и треба да имате целосна контрола врз истите, од моментот кога давате согласност да бидат користени/обработувани, па се до моментот на нивно целосно бришење по ваше барање (right to be forgotten*/data erasure). Дополнително, регулативата ни дава право да бараме информација дали и за кои цели одредена институција/фирма обработува наши лични податоци (right to access).

Во овој контекст е и обврската фирмите да ги информираат властите и засегнатите граѓани доколку има компромитација на личните податоци која може да резултира во повреда на нивните права. Откако фирмите ќе станат свесни за data breach, имаат 72 часа за да ве информираат.

За организациите кои ќе ја прекршат регулативата постојат сериозни потенцијални казни. Една компанија во прекршување на GDPR може да се казни со парична казна до 4% од нивниот годишен глобален промет (т.е. не само приходи генерирани во Европа) или 20 милиони евра, во зависност кој износ е повисок.

Веќе еден месец компаниите се во трка за да се осигураат дека имаат согласност да ги држат податоците што ги креираат. Многу мејлинг-листи ги бараат европските корисници за дозвола за постојано испраќање на е-пошта, додека апликациите побаруваат од корисниците да даваат експлицитна дозвола за користење на нивните податоци.

Фејсбук, на пример, ги поттикнува корисниците да се согласат со тоа како сакаат да ги користат нивните податоци – но, исто така, беше критикуван поради тоа што не им обезбеди на корисниците јасен избор од "да" или "не". Некои експерти сугерираат дека неговите упатства можеби не се во согласност со GDPR.

<http://www.businessinsider.com>

ПАРЛАМЕНТАРНИ ИЗБОРИ ВО УНГАРИЈА

На парламентарните избори во Унгарија што се одржаа на 8 април 2018 год., актуелниот премиер Виктор Орбан освои убедлива победа. Највисоките официјални претставници на ЕУ му честитаа на Орбан, со повик за зачувување на единството и заедничките вредности на ЕУ.

По отворената анти-мигрантска кампања, конечните резултати покажуваат дека партијата на Орбан, Фидс (Fides) освои речиси половина од гласовите (48,8%), што обезбедува двотретинско мнозинство во парламентот.

Во говорот пред поддржувачите по изборите на 8 април, Орбан истакна дека победата, која му го обезбеди четвртиот мандат, даде можност „Унгарците да се бранат самите себе и да ја бранат Унгарија“.

Десничарската партија Јобик освои само 19,3% од гласовите, поради што нејзиниот основач и лидер Габор Вона поднесе оставка на маестото претседател.

Набљудувачите на ОБСЕ оценија дека поради „ксенофобичната кампања“ и „медиумската пристрасност“, гласачите не беа во можност да донесат одлука заснована на целосни информации. Јавната служба, според нивното мислење, „јасно се залагаше за владејачката коалиција“.

Полскиот премиер Матеуш Моравјецки, чија земја како и Унгарија, во спор со ЕУ поради владдење на правото, му посака на Орбан „за Унгарија и за Европа“.

Беатрикс фон Штон од германската десничарска партија Алтернатива за Германија изјави дека тоа беше „лош ден за ЕУ и добар за Европа“.

„Унгарија гласаше со своето срце и глава, игнорирајќи ги заканите од Брисел“, рече италијанскиот десноориентиран лидер Матео Салвини, кој би можел да биде и нов премиер на Италија.

„Европската унија е сојуз на демократии и вредности. Претседателот Јункер и Комисијата веруваат дека одбраната на овие вредности и принципи е заедничка должност на сите земји-членки без исклучок“, објави портпаролот на Европската комисија Маргаритис Шинас.

Претседателот на Европскиот совет, Доналд Туск, во честитки до Орбан, рече дека смета на него „да игра конструктивна улога во одржувањето на единството во ЕУ“.

ЕУ започна серија законски мерки против владата на Орбан за законите за образование и невладините организации финансирани од странство. Европската комисија покрена постапка пред Европскиот суд на правдата против Унгарија, Полска и Чешка за одбивањето да ги прифати квотите за бегалци.

Според аналитичарот Јоахим Фриц-Ванама од независната фондација Бертлсман (Bertelsman), победата на Орбан можеше за Брисел да биде непријатен знак за изборите за Европскиот парламент во 2019 година.

Фидес, партијата на Орбан е член на Европската народна партија (ЕПП), најголемата група во Европскиот парламент. Лидерот на ЕПП Манфред Вебер му честиташе на Орбан за победата со надеж на „континуирана соработка во насока на изнаоѓање заеднички решенија за европските предизвици“.

Германската канцеларка Меркел, исто така, му честиташе на Орбан, но нејзиниот портпарол, изјави дека и покрај разликите Берлин сака да соработува, „во Европската рамка и вредности кои ги обединуваат“.

<https://www.politico.eu>

ГОДИШНА КОНВЕНЦИЈА ЗА ИНКЛУЗИВЕН РАСТ 2018

Оваа година Годишната конвенција за инклузивен раст 2018 (ACIG) се одржа на 27 април во Брисел. Конвенцијата е платформа ориентирана кон акција која ги спојува организациите на граѓанското општество и креаторите на политиките за да разговараат за тоа како да се постигне вистински инклузивен раст. Конвенцијата беше отворена од Маријана Тисен, комесар за вработување, социјални работи, вештини и мобилност на трудот.

Во фокусот на Конвенцијата за инклузивен раст 2018 беше имплементацијата на Европскиот столб на социјалните права кој воспостави принципи и права за подобрување на животот на луѓето. Дискусиите и работилниците се посветени на конкретни прашања и заклучоци и препораки за политиките кои укажуваат на конкретни начини за постигнување на напредок.

Европската унија ја одразува својата социјална димензија, како да се прилагодат социјалните модели на тековните и идните предизвици и да се развијат долгорочни решенија за борба против сиромаштијата, зголемување на вработеноста и зајакнување на социјалната кохезија и вклучување за сите.

Високиот квалитет на услугите за поддршка се од фундаментално значење за да се обезбеди спроведување на најмалку 10 принципи во рамките на EPSR. Говорејќи на настанот, генералниот секретар на (EASPD), Лук Зелдерло, менаџер на политики Сабрина Фереина и политичкиот директор Тимоти Гилане, ја истакнаа важноста на инвестирањето во обезбедувањето висок квалитет, услуги во поддршка на заедницата и услуги за неа во создавањето на една поинклузивна Европа.

На шест работилници беа разгледани решенијата и алатките за спроведување на столбот на сите нивоа и од сите учесници:

1. Како со финансирањето од страна на ЕУ може да се поддржи спроведувањето на столбот на национално и на ниво на ЕУ,
2. „Никој не заостанува“: како можат целите за одржлив развој да обезбедат инклузивна имплементација на столбот?,
3. Спроведување на столбот преку европскиот семестар,
4. Учење на возрасни и вештини: клучен придонес кон столбот,
5. Овозможување и поддршка на улогата на социјалните услуги, и
6. Социјална економија и социјални претпријатија: поттик за имплементација на столбот?.

Организираните настани за време на Конвенцијата им овозможија на учесниците да ги споделат искуствата и идеите, додека сесијата на т.н. „брзи-состаноци“ ја зајакна размената на конкретни најдобри практики за тоа како столбот да се претвори во реалност.

Настанот беше затворен со панел дискусија во која беа вклучени португалскиот европатеник Марија Жоао Родригес, генералниот директор на ГД за вработување, социјални прашања и инклузија Јост Корте и претседателот на Социјалната платформа Јана Хенсворт.

Учесниците на Конвенцијата упатија јасна порака до креаторите на политиката за тоа што мора да се направи во иднина за да се поддржи инклузивниот раст - соодветно финансирање и посветеност од сите е од клучно значење за имплементација на EPSERP и вклучување во општеството.

<http://ec.europa.eu>

ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ ВО БИОЕКОНОМСКИОТ СЕКТОР

Европската инвестициска банка започна нова иницијатива за финансирање со 400 милиони евра за поддршка на развојот и инвестициите во секторот за земјоделство и биекономија.

Европската инвестициска банка (ЕИБ) на 26 април 2018 година го објави почетокот на новата иницијатива за финансирање која има за цел да ги отвори инвестициите во секторот земјоделство и биекономија од близу 1 милијарда евра. Оваа голема програма за кредитирање на ЕИБ за земјоделство и биекономија ја нагласува пошироката поддршка на Банката за финансирање на овој сектор. Операцијата ќе биде гарантирана со буџетот на ЕУ во рамките на Европскиот фонд за стратешки инвестиции (EFSI), кој претставува централен дел од „Инвестицискиот план за Европа“ на Европската комисија под администрација на претседателот Јункер.

„Земјоделството и биекономскиот синџир на вредности се клучни двигатели на европската економија“, истакна претседателот на ЕИБ, Вернер Хојер. „Со оваа нова иницијатива, ЕИБ сака да ја зајакне својата поддршка за овој сектор. Верувам дека овој посветен програмски заем ќе ја зајакне конкурентноста и дека има потенцијал да создаде работни места ориентирани кон иднината во претежно руралните средини и помалите градови низ целиот континент“.

И покрај големината и важноста во севкупната европска економија, секторите за земјоделство и биекономија главно се состојат од компании и кооперативи со релативно мали инвестиции, кои тешко можат да се насочат кон директно кредитирање. Европската инвестициска банка веќе е активна со посредни заеми од повеќе корисници за поддршка на спроведувањето на помалите проекти од страна на земјоделците и малите и

средните претпријатија кои се активни во синџирите на вредност на биекономскиот систем преку комерцијалните банки низ цела Европа.

Програмата за кредитирање претставува иницијален реплицирачки пилот на ЕИБ, кој ќе овозможи директни заеми за инвестиции во приватниот сектор (од 15 до 200 милиони евра) во поединечни износи од 7,5 милиони евра до 50 милиони евра. Заемот на програмата се очекува дополнително да го зголеми влијанието на Банката во овој сектор. Ова ќе ја подобри нивната долгорочна способност за инвестирање во иновации и да развива и продава производи и услуги со повисока додадена вредност.

Европскиот комесар за земјоделство и рурален развој, Фил Хоган, истакна: „Олеснувањето на пристапот до финансии за отклучување на инвестициите во земјоделскиот сектор е клучно за одржување на позицијата на Европа како глобален лидер на висококвалитетни производи за безбедна храна. Ја поздравувам оваа иницијатива која, со поддршка на планот на Јункер, ќе обезбеди зголемување од 1 милијарда евра за работни места и раст во руралната економија во Европа“.

Во новата регулатива која се применува од почетокот на 2018 година, обемот на Европскиот фонд за стратешки инвестиции (EFSI) се прошири со фокус на одржливо земјоделство и пошироката биекономија. Проектите доделени според програмскиот заем ќе се имплементираат во периодот 2018-2022 година. Целните инвестиции ќе настојуваат да го промовираат ефикасното и одржливо користење на ресурсите и повторната употреба на нус-производи и да развиваат интелектуална сопственост преку поддршка на истражување, развој и иновации во приватниот сектор.

<http://europa.eu>

ИНВЕСТИЦСКА ПОДДРШКА ВО НОВИ ИНОВАТИВНИ КОМПАНИИ ВО ЕВРОПА

Европската комисија и Европскиот инвестициски фонд (EIF) започнаа програма на Пан-европските инвестициски фондови за вложување на капитал (VentureEU) во зајакнување на инвестициите во нови иновативни компании низ цела Европа.

Европа располага со богатство на таленти, истражувачи од светска класа и квалификувани претприемачи. Пристапот до ризичниот капитал за иновации игра клучна улога. Комисијата и EIF објавиа 6 фондови за поддршка од ЕУ во нивната мисија за инвестирање во европскиот пазар на вложување капитал.

Поддржани од европските фондови во висина од 410 милиони евра, средствата имаат за цел да обезбедат 2,1 милијарди евра јавни и приватни инвестиции. За возврат, се очекува ова вложување да предизвика околу 6,5 милијарди евра нови инвестиции во иновативни нови компании низ цела Европа, двојно зголемувајќи го износот на капитални вложувања кои во моментот се достапни во Европа.

Во 2016 година, инвестираниот вложувачки капитал изнесувал околу 6,5 милијарди евра во ЕУ во споредба со 39,4 милијарди евра во САД.

Програмата VentureEU дава можности за обезбедување на нови извори на финансирање, и можности на европските иноватори да прераснат во светски водечки компании. Шесте фондови ќе земат удел во голем број помали инвестициски фондови и ќе ги покриваат проектите во најмалку четири европски земји. Овие фондови за инвестирање ќе помогнат во финансирањето на мали и средни претпријатија (МСП) и средини од различни сектори, како информатичките и комуникациските технологии (ИКТ), дигиталните науки, медицинските технологии и ресурсната и енергетската ефикасност.

<http://europa.eu>

ЕУ КАЛЕНДАР / мај 2018

1. Пленарна сесија на Европскиот парламент, 2-3/05/2018, Стразбур;
2. Самит ЕУ-Западен Балкан, 17/05/2018, Софија, Бугарија;
3. Европска награда Натура 2000, 17/05/2018, Брисел;
4. Blue Invest 2018, 17/05/2018, Брисел, Белгија;
5. Европска зелена недела 2018, 21-25/05/2018, Брисел.

European Union
Newsroom

europa.eu

EUROPA > Newsroom > Calendar

Home
Highlights >
Press releases >
Calendar >
Audiovisual
Press contacts
Press facilities >
About the EU >

CALENDAR

BROWSE FORTHCOMING EVENTS

By topic

By organiser

By type

BY MONTH

May

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ЕУ ЦЕНТАР НА СОБРАНИЕТО

Адреса: 11 Октомври бр. 10, Скопје, 1000

Телефон: +389 2 3 11 22 55 локал 414

Факс: +389 2 3 182 277

E-mail: nsei@sobranie.mk

Канцеларија 019

---

www.sobranie.mk

Во Собранието на Република Македонија беше спроведен ИПА Проект за "Техничка помош за Парламентот", во периодот јануари 2011-јуни 2012 година, чија општа цел беше зајакнување на институционалниот капацитет на Собранието и со тоа подобрување на неговата транспарентност и одговорност пред граѓаните.

Во рамките на ИПА проектот, беше обезбедена финансиска и стручна помош за воспоставување на ЕУ центар во Собранието.

Целта на формирањето на ЕУ центарот е на пратениците во Собранието на Република Македонија и на Службата на Собранието да им се обезбеди подобар пристап до информации поврзани со ЕУ прашања.

ЕУ центарот организационо е во рамките на Секторот за поддршка на Националниот совет за евроинтеграции.

ЕУ центарот располага со библиотека од книги и публикации од различни области на европските политики.

